A°. 1852. N°. 236.

Opregte HAARLEMSCHE Woensdagsche COURANT

van 6 October.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: ƒ 5 in de drie maanden.

WEENEN, 2 October.

Z. M. de Keizer is gisteren namiddag met een afzonderlijken stoomtrein vertrokken, ten einde zich naar Agram te begeven. In Mürzzuschlag zal Z. M. door den minister *Baumgärtner* worden opgewacht, en over den Sömmering worden begeleid. De Vorst van Montenegro, *Daniel Petrowitz*, heeft zich almede naar Croatie begeven, ten einde den Keizer aldaar te begroeten. — Den 26sten October wordt Z. M. alhier terug verwacht.

Het geschut, 't welk nog op de wallen van deze hoofdstad voorhanden was, wordt gaandeweg opgeruimd, en in de op de wallen gebouwde blokhuizen geborgen, waardoor de uiterlijke teekenen van den staat van beleg, in welken deze hoofdstad zich nog bevindt, langzamerhand verdwijnen. Ook wordt die toestand, wat de regtspleging en de politie betreft, geleidelijk tot de gewone en gebruikelijke vormen teruggebragt, zonder dat men het noodig schijnt te oordeelen, om de opheffing van den bedoelden toestand bij een bepaald besluit te gelasten

FRANKFORT, 3 October.

[*Uit bijzondere berigten.*] Na de weigering van Pruissen, om weder met de gecoaliseerde Staten in conferentie te raadplegen, meent men hier ter stede, dat de te Munchen door die Staten opgemaakte verklaring geenszins ambtshalve aan Pruissen zal worden medegedeeld; — gelooft men, dat Oostenrijk de onderhandelingen over een handels- en tolverdrag met de Coalitie alhier te Frankfort zal voortzetten, en dat deze Vrijstaat alsnu zal dienen te besluiten, om zich bij de Coalitie te voegen.

Het Wetgevende Ligchaam van Frankfort is bijeen. De overblijfselen van de Gotha-partij trachten zich nog te doen gelden; maar men verzekert van goederhand, dat de Senaat zich in geene onderhandelingen met deze vergadering zal inlaten, en op eigen gezag het staatsbestuur op den voet als vóór 1816 terugbrengen.

PARIJS, 3 October.

De Prins-Voorzitter is uit Montpellier naar Narbonne vertrokken. Op weg derwaarts, heeft hij in de steden Pezenas en Beziers eenige oogenblikken vertoefd. Beziers is hij in statigen optogt binnengetrokken, te midden der bevolking van het omliggende platteland, die, volgens de officiële berigten, eene zeer groote geestdrift voor zijnen persoon aan den dag moet hebben gelegd. Gisteren heeft de Prins Narbonne bereikt, en aldaar de gewone plegtigheden, als ontvangst der overheden, het te zijner eer gegeven bal, enz., bijgewoond. Ook daar, even als elders, heeft hij de hoofdkerk bezocht.

In bijzondere berigten uit de departementen wordt de aandacht gevestigd op de omstandigheid, dat de Regering telkenmale in hare officiële depeches gewaagt van de gezondheid des Voorzitters, en mededeelt, dat die niets te wenschen overlaat. Sommigen hebben dit aangemerkt als een blijk, dat indedaad de toestand des Voorzitters bekommering moet inboezemen. Het zou thans echter blijken, dat dit laatste geenszins het geval is, doch dat de bewindslieden hier ondervonden hebben, hoe vermoeijend de taak is, welke thans aan het Hoofd van den Staat is opgelegd, en dat zij er uit dien hoofde groot belang in stellen om te weten of Prins *Lodewijk Napoleon* steeds in staat blijft om de menigvuldige vermoeijenissen, die aan zijnen togt zijn verbonden, zonder bezwaar het hoofd te bieden.

Het blijkt meer en meer, dat vele aanhangers van het socialismus voornemens zijn geweest den Voorzitter in de departementen te volgen, ten einde daar, waar zich de gelegenheid hiertoe mogt opdoen, kreeten aanteheffen ter eere van de Republiek. Tot dus ver zijn zij in deze hunne oogmerken niet geslaagd, en heeft de waakzaamheid der politie hunne bedoelingen verijdeld. Men zegt, dat de departementale politie ook in handen heeft gekregen een vrij belangrijk aantal personen, die gewoonlijk hier ter stede door zakkenrollen en kleine rooverijen in hun onderhoud zoeken te voorzien, en hebben begrepen, dat de togt des Voorzitters in de departementen hen welligt in staat zou stellen tot het uitoefenen van hun misdadig bedrijf, — waartoe thans in Parijs minder dan vroeger gelegenheid schijnt te zijn.

Te Nismes, waar mogelijk de bevolking, om verschillende redenen, minder dan elders napoleontisch-gezind is, waren buitengewone maatregelen van voorzorg genomen en was het getal der politie-dienaren meer dan verdubbeld. Een zeker aantal personen is daar onder het toezigt der overheid geplaatst geworden, doch onmiddelijk nadat de Voorzitter was vertrokken, weder vrij gelaten.

De ontdekking van het helsche werktuig te Marseille heeft verder aanleiding gegeven tot het uitoefenen van eene meer dan gewone waakzaamheid. Heden behelst het regeringsblad eene officiële mededeeling, welke echter, volgens het oordeel van velen, meer tot de dagbladschrijvers, dan tot het eigenlijk gezegde publiek gerigt is. De mededeeling strekt om de gemoederen gerust te stellen, en is van den navolgenden inhoud:

„ De Prins-Voorzitter is diep getroffen over de menigvuldige blijken van liefde en toegenegenheid, welke hij heeft ontvangen bij de ontdekking van het complot te Marseille.

„ Doch men moet het gevaar, 't welk den Prins heeft bedreigd, met overdrijven: de Voorzienigheid heeft over hem gewaakt en toegelaten, dat dit voor 't overige zeer onvolkomene moord-werktuig vóór de komst des Voorzitter te Marseille werd ontdekt.

„ Dat Frankrijk de afschuwelijke ontwerpen van eenige ellendelingen verachte. Zij zijn thans in handen der Justitie."

Deze mededeeling zal wel denkelijk eene goede uitwerking hebben. De bevolking is in de laatste tijden al te dikwerf bekommerd geweest, en verlangt thans niets liever, dan om met onbezorgdheid de toekomst te gemoet te gaan. Wat voor 't overige de dagbladen aangaat, deze zijn thans van bijkans alle gewone middelen, om de publieke aandacht bezigtehouden, verstoken, en de organen, welke niet op de hand der Regering zijn, hebben uit den aard der zaak de gelegenheid waargenomen, welke door het complot te Marseille werd aangeboden, om zaden van twist en tweedragt te strooijen, zonder zich aan eenige wets-overtreding schuldig te maken.

Nog verneemt men, dat de politie te Nismes het huis van eenen verdachten persoon heeft onderzocht, en daarin eene zekere hoeveelheid kruid en lood heeft gevonden, mitsgaders werktuigen tot het vervaardigen van die voorwerpen. De bewoner van dat huis is gevangengenomen. Hij beweert, naar men meldt, dat hij in 't geheim kruid voor de jagt vervaardigde en verkocht.

In hier ontvangene bijzondere berigten komt voor, dat over het algemeen de geestdrift der bevolking, nadat de Prins de stad Valence had verlaten, minder groot geweest is, dan voor dat hij die stad had bereikt. Alleen Toulon zou daarop eene uitzondering hebben gemaakt. Inmiddels hebben in die stad eenige gebeurtenissen plaats gehad, die vermelding verdienen. Vooreerst had de bevolking zich gevleid met het schouwspel van een groot spiegel-gevecht, door het eskader der Middellandsche-Zee uittevoeren. Dat dit niet heeft plaats gehad, heeft aanleiding gegeven tot een niet gering misnoegen. Verder heeft de maire van Toulon verzuimd om den Prins, bij zijne aankomst, de sleutels van de stad aantebieden, en naderhand dit verzuim in het arsenaal willen goedmaken. De bevelvoerende admiraal heeft dit echter niet toegelaten, en met vrij wat opgewondenheid den maire toegevoegd, dat zijn gedrag ongepast was en het arsenaal niets met de stad Toulon uitstaande had.

De ontvangst te Marseille is, volgens sommige berigtgevers, zoo koel geweest, dat de generaal *de Saint Arnaud* den Voorzitter zou hebben aangeraden om naar Parijs terugtekeeren. Te Aix moet de kreet van: „ leve de Keizer!" uitsluitend door de aldaar vereenigde landlieden zijn aangeheven. Dat het verschil tusschen die steden met Nevers, Moulins, Saint-Etienne, Grenoble en andere zeer groot moet zijn geweest, behoeft wel geene vermelding.

De togt van Prins *Lodewijk Napoleon* heeft in het departement van de Gard aanleiding gegeven tot eene ongelukkige gebeurtenis. De heer *Dammartin*, maire van de gemeente Uzès, is namelijk voor de deur zijner woning doodgeschoten, terwijl hij zich gereed maakte, om met de gemeentelijke deputatie naar Nismes te vertrekken, ter begroeting des Voorzitters. De gemeente Uzès telt onder hare bewoners vele Republikeinen; na den *coup d'état* van 2 December is de orde daar met veel moeite bewaard gebleven, en het ontbreekt niet aan personen, die het gepleegde misdrijf aan staatkundige beweegredenen toeschrijven.

Betreffende de gevangenneming van de in den aanslag van Marseille betrokkene personen, wordt uit Lyon gemeld, dat de zilversmids-gezel *Gaillard*, die te Saint Etienne in handen der Justitie is geraakt, een heftigen tegenstand heeft geboden. Hij heeft echter terstond bekend, dat hij mede heeft gewerkt aan het gevondene helsche werktuig. Hoe de politie op het spoor is geraakt van den genoemden *Gaillard*, is niet bekend.

Nog twee andere lieden zijn in handen der overheid geraakt. Een van hen is genaamd *Loriot*, die terwijl hij werd overgebragt naar het bureau van den commissaris van politie, zich aan zijne geleiders schijnt te hebben vergrepen. Het gerucht, dat hij pogingen zou hebben aangewend om te ontsnappen, wordt echter tegengesproken.

Men zegt, dat *Gaillard* en *Loriot*, bij hunne aankomst te Saint-Etienne, zich van valsche reispassen hadden trachten te voorzien, en dat deze omstandigheid al dadelijk de aandacht der overheid op hun persoon had gevestigd. Men is steeds zeer nieuwsgierig naar de bijzonderheden, welke het geregtelijke onderzoek zal opleveren. Voorshands heeft de Prins-Voorzitter den inspecteur-generaal van politie *Sylvain Blot*, ter zake der door hem bewezene dienst, versierd met het commandeurs-kruis van het Legioen-van-Eer.

— Men zegt, dat de partij der Fusionisten eene belangrijke aanwinst heeft gedaan in den persoon van den beroemden clericalen voorvechter *de Montalembert*, gewezen Pair van Frankrijk, thans lid der Wetgevende Kamer. De genoemde verdediger der kerkelijke regten en vrijheden moet, naar men van eene clericale zijde opgeeft, openlijk hebben te kennen gegeven, dat eene zamensmelting der belangen van de beide koninklijke stamhuizen voortaan het doel zijner pogingen zou zijn.

— De *Moniteur* behelst eene nota van den minister van Buitenl. Zaken, den heer *Drouyn de Lhuis*, waarin de aandacht wordt gevestigd op de laatste met Belgie gevoerde onderhandelingen. Die nota houdt onder anderen in, dat de belgische minister *Rogier* den 15den Augustus jl. aan den franschen gezant, den hertog *de Bassano*, zou hebben gezegd, dat hij, *Rogier*, Frankrijk *tartte*, om maatregelen te nemen tot het bemoeijelijken van den invoer der belgische steenkolen. De tegenstanders van het gevallene liberale belgische ministerie laten niet na, deze uitdrukking van den heer *Rogier* heftig aftekeuren.

— Het te Londen uitkomende democratische orgaan *la Révolution* behelst een staatkundig betoog, 't welk meer in het bijzonder gerigt is tot het parijssche volk. Daarin wordt de aandacht gevestigd op den aanslag, welke te Marseille tegen het leven van Prins *Lodewijk Napoleon* gesmeed is geworden en de menigte te Parijs aangespoord, om zich gereed te houden, *ten einde haren revolutionnairen pligt te vervullen en zoodra de bevolking in het zuiden van Frankrijk tegen* Bonaparte *in opstand mogt komen, het vaderland te verlossen van al de verraders, welke hetzelve onderdrukken.*

Het ontgaat hier ter stede geenszins de aandacht, dat deze zinsnede onverwijld overgenomen is geworden in een democratisch dagblad, 't welk te Brussel wordt uitgegeven en reeds gaan eenige bonapartistische dagbladen zoo ver van te beweren, dat de zamenzweerders te Marseille gemeenschap onderhouden met de radicale partij in Belgie. Onder die dagbladen bekleedt *le Pays* eene voorname plaats. De hoofd-redacteur van dat blad, de bekende schrijver *de la Guerronnière*, beklaagt zich zonder omwegen over hetgeen in Belgie geschiedt in de navolgende bewoordingen: „ Wij achten Belgie zeer hoog. Nooit hebben wij de belgische Regering bestreden en dikwerf de voortreffelijke hoedanigheden van den Koning grooten lof toegezwaaid. Steeds hebben wij Belgie beschouwd *als Frankrijk onder een anderen naam.* Welnu, wij beklagen dat land thans nog meer dan dat wij het beschuldigen en, zulks omdat het niet kan of wil beletten, dat zijne staatkundige instellingen tot dergelijke oogmerken worden aangewend. Wij beklagen het, omdat het genoodzaakt is dagelijks woeste beginselen te hooren verkondigen, waarover de welgezinden zich moeten schamen en die de menschelijke natuur doen sidderen. Wij beklagen het, omdat het lieden, die onder de belgische wetten leven, niet kan of wil noodzaken om datgeen te eerbiedigen, waarvoor alle volkeren alle Regeringen ontzag behooren te hebben."

Het behoeft wel geene vermelding, dat in de gegevene omstandigheden de wijze, waarop de dagbladen, welke de Regering hier te lande ondersteunen, zich over Belgie uitlaten, niet zonder gewigt moet worden aangemerkt.

— Ook de hier ter stede uitkomende dagbladen houden zich, zooals te verwachten was, bezig met de levens-geschiedenis van den hertog *van Wellington*, en alle zonder onderscheid laten de groote eigenschappen van dien krijgsman regt wedervaren. Ook het geachte *Journal des Debats* heeft onlangs eene reeks van artikelen geleverd over den hertog, en is bij die gelegenheid eenigermate getreden in eene vergelijking van hetgeen in Engeland en hier te lande geschiedt.

Volgens de schrijvers van dat dagblad, kan de hertog moeijelijk vergeleken worden met krijgslieden als *Alexander*, *Caesar* en *Napoleon*, die men boven anderen gewoon is met den naam van *helden* te bestempelen. Helden toch worden, zoo als men zulks noemt, *geboren*, en leven gewoonlijk kort. De hertog *van Wellington* daarentegen is door noeste vlijt, volharding en stipte naleving van zijnen pligt tot den rang van een groot man opgeklommen.

Geheel verschillend is het nationale gevoel, 't welk Frankrijk heeft gekoesterd voor den Keizer, en dat, 't welk de engelsche bevolking voor *Wellington* heeft bezield. Frankrijk had zich geheel aan den Keizer overgeleverd. *Napoleon* was de afgod des lands, en wordt nog als 't ware aangebeden. Het tegendeel is het geval met *Wellington*. Wat de engelsche natie boven alles eerbiedigde, was de man, die het hoogste gezag in handen had, doch niettemin altijd was gebleven de eerste onderdaan van de wet en van zijnen Koning. Engeland had den hertog met het volste vertrouwen eene plaats gegeven op de tweede trede van den troon, omdat het overtuigd was, dat hij altijd de eerste trede zou blijven eerbiedigen. Hij was een gelukkig veldheer, doch tevens een gehoorzaam burger, en beantwoordde daardoor in een tweeledig opzigt aan hetgeen in Engeland boven alles wordt gewaardeerd, namelijk, aan het gevoel van eerbied voor de burgerlijke wet. In oorlog zoowel, als in vrede, — van het begin zijner openbare betrekking tot aan het einde, heeft hij slechts één beginsel gevolgd, dat namelijk van *pligt*. Hij had meer zedelijke overtuiging, dan wel geestkracht, en niettemin is hij door zijne deugden tot eene hoogte geklommen, heeft hij eenen invloed verkregen, welke gewoonlijk slechts aan mannen van genie ten deel vallen.

Daarna geven de schrijvers van het genoemde dagblad eene korte levensgeschiedenis van den hertog. Natuurlijk staan zij stil bij den spaanschen oorlog, welke het begin is geweest van den val des Keizers. „ Spanje was (dus leest men in dat blad) destijds hetgeen Bretagne was gedurende het leven van *Caesar*, namelijk, het laatste bolwerk. *Wellington* had zich daarin geworpen en verdedigde hetzelve. Zijn doel was, den Keizer te vermoeijen en Europa den tijd te geven om tegen hem optestaan. Spanje was het zieke punt, als 't ware de kwetsbare hiel van *Achilles*. Europa begon van lieverlede de aandacht te vestigen op den verafgelegen hoek, waar de vlam smeulde; op dien weinig schitterenden, doch hardnekkigen soldaat, die men eerst niet had bespeurd. De Keizer begreep het terstond, en meermalen gaf hij in het Noorden te kennen, dat hij voornemens was om met zijne geheele magt in het Zuiden te vallen, ten einde als 't ware met een donderslag een einde aan den tegenstand te maken. Dat stilzwijgende onmerkbare protest was hem een doorn in het oog: het was het donkere punt, 't welk hem in de toekomst bedreigde.

„ Wij houden ons niet bezig met de krijgskunde en geven geene verhalen van veldslagen. Wij geven slechts

eenige algemeene trekken op. Het zou kinderachtig zijn, om vergelijkingen te maken tusschen *Napoleon* en *Wellington.* Die beide mannen zijn in alles ongelijk; zij verschillen onderling, als het heldendicht en de geschiedenis, als het proza en de poezij.

„ Zoodra men het woord *Waterloo* uitspreekt, vertoont zich het spook in zijn grijzen overjas in aller verbeelding: allen verliezen zich in het rijk der droomen. Het is noodig, dat Frankrijk dien noodlottigen naam uitspreke, zonder vrees. Het zou eene zwakheid zijn om een bedriegelijk kleed te werpen over die bloedige wond; dat kleed zou die wond niet verbergen: het zou er de diepte noch de glorie van bedekken. De slag van Waterloo, hetzij gewonnen, hetzij verloren, maakt geene verandering hoegenaamd in de onsterfelijke glorie des Keizers, en de dichters, die zijnen roem zullen bezingen, zullen meer ware grootheid vinden in zijn val, dan zij in zijne zegepraal zouden hebben gevonden."

Verder wordt de opmerking gemaakt, dat de hertog *van Wellington* in zijne officiële brieven en geschriften nooit heeft gebruik gemaakt van het woord *roem*, maar altijd van de uitdrukking *pligt.* Deze trek kenschetst, volgens de schrijvers van het *Journal des Débats*, geheel den overleden krijgsman, doch kan ook ten maatstaf strekken van het gevoel, 't welk hij aan anderen inboezemt. Het is onmogelijk, om niet den diepsten eerbied voor den hertog te koesteren: doch hij spreekt noch tot de verbeelding, noch tot het hart. Hij boezemt achting in, doch laat het gemoed koud.

Opmerkelijk is de vergelijking, welke daarbij gemaakt wordt tusschen de fransche en engelsche soldaten: „ Aan zijne onderhebbende krijgslieden boezemde de hertog meer vertrouwen en eerbied in, dan geestdrift en hartstogtelijke ingenomenheid met zijnen persoon. Hij zorgde voor de magen, de kleederen en de schoenen zijner soldaten; maar hij had geenszins het vermogen om de gevoelige snaren der gemoederen aanteslaan. De zedelijke en materiële krijgstucht, waaraan hij zich zelven onderwierp, even als al de onder zijne bevelen geplaatste personen, moest uit den aard der zaak alle geestvervoering, alle opgewondenheid uitdooven. Nooit heeft hij blijken gegeven van eenige zwakheid, en het gebeurt hoogst zelden, dat de menschen iemand beminnen, die zich niets te verwijten heeft.

„ Het is niettemin waar, dat men het karakter des hertogs niet moet beschouwen uit het oogpunt, waaruit wij Franschen dat gewoonlijk doen. De engelsche soldaat is in 't minst niet er op gesteld om zich met hersenschimmen en met het spel der verbeeldingskracht te voeden, en met een nuchteren maag zou het hem volmaakt onverschillig zijn om door veertig eeuwen te worden bewonderd. Met deze en dergelijke uitdrukkingen laat gij echter den franschen soldaat loopen tot het einde der aarde, zonder brood en zonder schoenen. Het is voor hem genoeg, als men slechts spreekt van roem en overwinning: voor een rijmwoord zal hij den dood te gemoet gaan."

Daarna treden de genoemde schrijvers in eene uitgebreide beschouwing van de bedrijven des hertogs na den val van Keizer *Napoleon*, en van het door hem verrigte als regerend engelsch minister en raadsman van de engelsche Kroon. Hoofdzakelijk trachten zij daarbij te doen uitkomen, dat de hertog steeds is geweest en gebleven een voorstander van hetgeen men gewoonlijk met den naam van *het oude* bestempelt: — dat hij gedurende zijne geheele staatkundige loopbaan niets anders heeft gedaan dan tegen den stroom opvaren, doch, met het oog op de stoffelijke welvaart van Engeland en op de belangen van de Kroon, steeds heeft geweken, *waar pligt hem dat gebood.* De schrijvers van het *Journal des Debats* eindigen hunne belangrijke beschouwing over *Wellington* aldus: „ Doch al de vaderlandslievende pogingen des hertogs zijn vruchteloos geweest: de stroom is meester gebleven. Na elken slag hebben de voorstanders van den ouden maatschappelijken toestand hunne vreugde aan den dag gelegd over hunne zege, waardoor zij dachten dat een einde aan den strijd was gemaakt. Toen *Wellington* van het vasteland in Engeland terugkeerde, heeft *Canning* hem plegtig verwelkomd, en onder anderen deze woorden tot hem gerigt: „De schrikkelijke zondvloed, die „ het vasteland heeft overstroomd, begint te minderen: „ het water valt; de grenzen der volkeren worden weder „ zigtbaar en de daken en torens der oude Staten vertoo„ nen zich op nieuw boven de dalende baren." En toch is die zondvloed teruggekomen: de onwederstaanbare stroom heeft de hinderpalen omvergeworpen en op nieuw de dijken gebroken. In 1830, in 1848, in 1851 zijn de oude torens en daken weder door het water overstroomd geworden.

„ De man, wiens levensloop wij geschetst hebben, was een dier monumenten, welke boven de baren uitstaken. Hij is niet meer. Weder is een groote steen losgemaakt van het oude europesche staats-gebouw, en de thans levende geslachten staren angstig in den duisteren afgrond van de toekomst, en hooren naar het geluid, 't welk in de onmeetbare diepte zal weergalmen door het vallen van dien steen."

LONDEN, 2 October.

De *Times* behelst heden eene belangrijke beschouwing van de belgische aangelegenheden. „ In den tegenwoordigen toestand van Europa (zoo leest men daarin) is de ontbinding van het belgische ministerie een zeer te betreuren voorval. Dat Bewind had ruim vijf jaren, gedurende een der moeijelijkste tijdvakken die Europa beleefd heeft, bestaan, en ofschoon deszelfs leden behoorden tot hetgeen in Belgie de liberale partij genoemd wordt, hadden zij, onder alle omstandigheden, de waardigheid der Kroon, de orde en rust onder de bevolking en 's lands onafhankelijkheid gehandhaafd. Het leedwezen, dat hij over hun val gevoelen, wordt niet weinig vermeerderd door hetgeen bekend is van hunne tegenstanders. De partijen in Belgie zijn gevoegelijk onder twee hoofd-afdeelingen te brengen: de eene verlangt een krachtig en liberaal burgerlijk bestuur en eene wakkere verdediging van de nationale regten des Koningrijks: de andere is het naauwkeurigst aanteduiden door den naam van „ de clericale partij." De r. k. geestelijkheid, welke bijna onbeperkte middelen bezit om hare heerschappij in Belgie te doen gelden, en om een overwegenden invloed op de bevolking uit te oefenen, brengt de staatkundige partij, welke nu het ministerie omvergeworpen heeft, in beweging. Bij de verkiezingen, die in den loop van den laatsten zomer plaats hadden, namen de priesters de middelen te baat, welke wij zelven maar al te zeer hebben leeren kennen bij de verkiezingen in Ierland. Zij klaagden het gouvernement aan als eene goddelooze en ongeloovige factie. Hunne vijandigheid ontzag naauwelijks den Koning. Zij riepen openlijk den bijstand van de fransche geestelijkheid in, en verlangden de uitbreiding van den franschen invloed in Belgie, tot bevordering van hunne ontwerpen. Het scheen, dat geene staatkundige instelling des lands heilig was in hunne oogen, wanneer die hunne aanmatiging en eerzucht in den weg stond. Deze pogingen zijn niet geheel zonder invloed gebleven bij de verkiezingen, en hebben nu de aftreding van het ministerie ten gevolge gehad.

„ Wij weten op dit oogenblik niet, hoedanig het nieuwe gouvernement zal wezen; maar, hoe ook deszelfs kleur en staatkundige gezindheid mogen zijn, ernstig hopen wij, dat het de onafhankelijkheid en al de regten des lands zal handhaven. Het gouvernement van Belgie heeft eene moeijelijke taak te vervullen: want dat land ligt in de onmiddelijke nabijheid van een magtigen Staat, welke niet alle verpligtingen erkent, en reeds eene staatkunde heeft aangenomen, die gebiedend en vijandig kan worden. Voor de constitutionele vrijheid op het vasteland van Europa is daar nog eene schuilplaats, die wel beperkt is, maar, naar wij vertrouwen, toch onschendbaar. Het belgische volk is nog zijn eigen meester; de belgische drukpers is nog niet aan banden gelegd, ofschoon bedreigd en vervolgd door de fransche ministers. Het zou eene droevige gebeurtenis zijn, indien de tweedragt tusschen de partijen, in zulke omstandigheden, de bovenhand bekwam op het gemeenschappelijk belang der natie, en indien het bestaan zelf van het land in gevaar gebragt werd door aan eenige vreemde mogendheid een voorwendsel voor tusschenkomst of aanval te verschaffen."

Vervolgens herinnert de *Times*, dat de belgische Regering in de laatste jaren de militaire verdediging des lands in ernstige overweging genomen heeft, en dat daarbij als het dringendst noodzakelijk beschouwd is de versterking der positie van Antwerpen, werwaarts het gouvernement, ingeval van een aanval uit het zuiden, zou moeten terugtrekken; in die vesting, aan den zeekant veilig, zou het lang genoeg tegenstand kunnen bieden, om tijd te geven tot de aankomst van hulp uit Midden-Europa. Daarna besluit het genoemde blad aldus:

„ Een gewapende inval in Belgie is eene onderneming van veel moeijelijker aard, dan zij bij den eersten oogopslag schijnt, en de Belgen hebben getoond, dat het hun ernst is, al het mogelijke te doen tot handhaving van die onzijdigheid, welke de grondslag is en het bolwerk van hun volksbestaan. Dit bovenal geeft hun aanspraak op de deelneming en ondersteuning van Europa, en is eene der omstandigheden, die ons hoop op het behoud van den algemeenen vrede doen koesteren. Het mag nimmer worden vergeten, dat de staatkundige redenen, die Belgie van het Fransche Keizerrijk deden losmaken en tot een onzijdigen Staat verheffen, nog bestaan, evenzeer als vroeger. Het bezit van Belgie door de eene of andere der groote mogendheden van Europa zoude een doorgaand gevaar voor den vrede, een geducht middel tot aantasting van naburige landen zijn. In het bezit van Belgie zelf is de gansche linie der belgische vestingen onschadelijk, daar zij alleen tot beveiliging van deszelfs onzijdigheid dient. Doch het is niet om den wille van Belgie alleen, dat die onzijdigheid door het gemeen overleg van Europa vastgesteld is: het is omdat elke aantasting der grenzen van Belgie eigenlijk een aanval is op hetgeen daarachter ligt, en omdat de bezetting van Belgie door de eene of andere mogendheid de eerste schrede zoude zijn tot een in valin en onderwerping van Europa."

's GRAVENHAGE, 4 October.

Bij besluit van 25 September heeft Z. M. bepaald, dat de wet van 18 September jl., betreffende den waarborg en de belasting van gouden en zilveren werken, den 1sten Januarij aanst. in werking zal treden.

— Na een voorafgaand vergelijkend examen, is, bij beschikking van den minister van Binnenlandsche Zaken, benoemd tot opzigter van den Waterstaat in het 5de district (Gelderland) *Johan Christoffel Schümm.*

— Tusschen de nederlandsche en keurhessische Regeringen is eene overeenkomst gesloten tot wederkeerige uitlevering van boosdoeners, welke door de wederzijdsche gevolmagtigden, op den 28sten September j. l., te Kassel is onderteekend.

'S GRAVENHAGE, 5 October.

Uit de bij de voorgedragene begrooting voor het *vijfde* hoofdstuk der Staats-begrooting (Binnenlandsche Zaken), voor het dienstjaar 1853, blijkt, dat voor de afdeeling van pensioenen iets minder is uitgetrokken, dan bij de begrooting van 1852 is verleend, doch *f* 16,391 meer dan in 1851 daarvoor werkelijk is uitgegeven. Uit de daarbij overgelegde stukken blijkt, dat sedert de laatste begrooting is verleend een bedrag van *f* 10694 aan verschillende pensioenen: dat de last der pensioenen door versterf is verminderd met *f* 10975, en dat de behoefte voor dat gedeelte der afdeeling wordt geraamd op *f* 140,596. Het bedrag der lijfrenten en toelagen, ten laste van dit hoofdstuk, beloopt *f* 27,166; dat der wachtgelden *f* 45,367.

De begrooting voor het *zesde* hoofdstuk (Hervormde Eerdienst enz.) bedraagt *f* 1,663,701, opleverende eene vermeerdering van *f* 2918, vergeleken bij hetgeen daarvoor bij de begrooting van 1852 is verleend, en eene vermeerdering van *f* 34,026 in vergelijking met hetgeen daarvoor in 1851 werkelijk is uitgegeven. Ten aanzien van de voorgestelde vermeerdering van *f* 454, voor de predikanten en kosters te Ophemert en te Ingen, wordt door den minister, voorloopig met het bestuur belast, aangemerkt, dat dit bedrag tot dus verre is voldaan ten laste van de staatsdomeinen, maar eigenaardig behoort bij het onderwerpelijke hoofdstuk: — dat evenmin als een nieuw bezwaar kan worden aangemerkt eene som van *f* 570, wegens tractement voor den predikant te Rossum, welke som tot dusverre werd betaald uit de zoogenaamde geestelijke beurs te Rossum, welker goederen echter, bij vonnis van de arrondissements-regtbank te Tiel, aan den Staat zijn toegewezen en alzoo door het domein in bezit zijn genomen. Voor pensioenen en wachtgelden wordt op dit hoofdstuk uitgetrokken een gelijk bedrag, als voor 1852 is verleend, en *f* 9188 meer, dan in 1851 werkelijk daarvoor is uitgegeven. Sedert het opmaken der laatste begrooting is aan pensioenen verleend *f* 21,274 en is deze last door versterf verminderd met *f* 20,122.

De begrooting van het *zevende* hoofdstuk (R. K. Eerdienst) bedraagt *f* 557,626. Te dien aanzien wordt door den minister van Buitenlandsche Zaken, welke voorloopig met het bestuur van dit departement is belast geworden, in de memorie van toelichting te kennen gegeven: „ dat de bij de behandeling der vorige begrooting besprokene regeling van het r. k. Kerkwezen hier te lande nog niet tot stand heeft mogen komen, maar dat er bepaalde uitzigten op de verwezenlijking daarvan bestaan; dat voor eenigen tijd van de zijde van den Heiligen Stoel de wenschelijkheid is te kennen gegeven van eene nadere regeling der r. k. kerkelijke aangelegenheden in dit Land, en dat zulks heeft geleid tot eene wisseling van nota's tusschen den pausselijken gezant en de Regering, welke nog niet is afgeloopen: — en dat eerst nadat deze zaak tot effenheid zal zijn gebragt, en het gedachte Kerkwezen zijne regeling zal hebben erlangd, de invloed daarvan op de bestaande betrekking tusschen den Staat en het r. k. kerkgenootschap als mede op de voortdurende behoefte van het departement zal kunnen blijken. Voor pensioenen, wachtgelden, enz. wordt uitgetrokken *f* 48,797. Sedert het opmaken van de laatste begrooting is de last der pensioenen, door versterf, verminderd met *f* 7805, en beloopt daarentegen de som der verleende pensioenen *f* 5700.

De begrooting van het *achtste* hoofdstuk der staatsbegrooting (de Zeemagt) voor 1853 beloopt *f* 5,654,029, en alzoo iets meerder dan het cijfer van *f* 5,475,313, 't welk voor 1852 daarvoor is verleend, en *f* 526,247 meer dan het bedrag 't welk voor dit departement in 1851 werkelijk is uitgegeven.

In de memorie van toelichting van Z. E. den minister van Marine komt te dien aanzien onder anderen voor: „ dat wat het departement aangaat, de kosten van administratie niet onaanzienlijk zijn verminderd, ten gevolge eener bij koninklijk besluit vastgestelde organisatie; — dat de daaruit voortgesprotene verordeningen kracht hebben gegeven aan het bestuur en het administratief beheer der Marine; — dat echter de voorgenomene organisatie der maritime etablissementen nog niet heeft plaats gehad, vermits men heeft gemeend, eerst den loop der zaken bij deze inrigtingen te moeten regelen, en daarna te zien, welk ambtelijk personeel vereischt wordt, om de uitvoering daarvan te verzekeren; — dat zoodanige regeling tijd vereischt en, uithoofde daarbij betrokken is eene zoo veel mogelijk naauwkeurige *contrôle* op het beheer, de bewaring en het verbruik van 's Rijks materieel, eene naauwgezette overweging; maar dat het zich laat aanzien, dat nog in den loop van dit jaar dit veelomvattend werk zal kunnen worden ten einde gebragt; dat men, in afwachting van het verwezenlijken daarvan, heeft gemeend, zich grondende op den thans bestaanden stand van zaken, behoudens eenige geringe wijziging in de kosten dezer etablissementen, op de begrooting van 1853 geene verandering te moeten maken.

Voorts heeft Z. Exc. doen opmerken, dat voor kosten *niet behoorende tot de marine-aangelegenheden*, wordt verlangd eene som van *f* 135,000 voor het daarstellen van twee nieuwe kustlichttorens op Schiermonnikoog, met lantarens en katadioptrike lichttoestellen en wachterswoningen. Tot betoog van de noodzakelijkheid dezer kustverlichting voor eene goede verkenning onzer noordelijke kusten in dat oord, wijst Z. Exc. de minister op de omstandigheid, dat de twee laatstgemelde vuren veertien duitsche zeemijlen van elkander verwijderd zijn; dat de verste afstand, waarop deze vuren, onder de gunstigste omstandigheden, te bespeuren zijn, nog altijd eene ruimte van vijf à zes duitsche mijlen openlaat, welke geheel in het duister blijft, en dat in dit niet verlichte gedeelte juist het Friesche-zeegat gelegen is, waarop eene niet onaanzienlijke en steeds toenemende scheepvaart bestaat.

Betreffende het *loodswezen* herinnert de minister, dat aan de toezegging van eene vermindering van de heffing der loodsgelden is voldaan; — dat echter de herziening en de wijziging der bestaande verordeningen op dat stuk nog niet heeft kunnen worden verwezenlijkt, omdat men het nuttig heeft geacht aan de commissie, met dien arbeid belast, toetevoegen leden van de Kamers van Koophandel te Amsterdam, Rotterdam, Middelburg en Groningen, en het belang der zaak medebragt, dat die leden zouden worden benoemd door de Kamers, welke bij regtstreeksche verkiezing waren benoemd. Dit laatste alsnu hebbende plaats gehad, zullen de noodige voordragten voor de zamenstelling dezer commissie Z. M. den Koning worden aangeboden.

Voor het *materieel* wordt *f* 100,000 meer verlangd, dan daarvoor in 1852 is verleend, en *f* 81,447 meer dan daarvoor in 1851 werkelijk is uitgegeven: voor de kosten der werven en dagloonen *f* 109,561 meer, dan daarvoor in laatstgenoemd jaar is verstrekt. Z. E. meent, dat deze vermeerderde aanvraag gewettigd wordt door de vermindering van het aantal schepen van *groot charter*, waarvan de weder-aanvulling allengs gebiedend wordt gevorderd; — dat de aanbouw van bodems van klein charter en van stoomschepen heeft veroorzaakt, dat aan den aanbouw van groote schepen niet zoodanige gang heeft kunnen worden gegeven, dat daardoor kon worden voorzien in de ontstane vermindering van deze schepen, ten gevolge van afkeuring voor de dienst. De minister oordeelt, dat, zal de nederlandsche zeemagt worden gehouden op de hoogte, dat zij aan hare bestemming kan voldoen, de aanbouw van fregatten en korvetten moet worden bewerkstelligd, en het daartoe gevorderde materieel vermeerderd. — Eene andere aanleiding tot verhooging van uitgaven voor dit onderwerp is gelegen in de toepassing der waterschroef op sommige der aan te bouwen schepen.

Verder heeft Z. E., onder meer anderen, te kennen gegeven, dat eene verhooging van kosten voor de *active zeemagt* onvermijdelijk wordt geacht, daar het van algemeene bekendheid is, dat in de laatste jaren deze zeemagt bijna uitsluitend is gebezigd ten behoeve onzer overzeesche bezittingen, en de bekrompenheid der begrooting zelfs niet heeft toegelaten, om die bescherming zoodanig te verleenen, als wel wenschelijk was; dat, al bestond daartegen geen geldelijk bezwaar, de bestaande beschikbare scheepsmagt naauwlijks eene zoodanige uitbreiding zoude vergunnen, indien men hier te lande eenig gedeelte daarvan beschikbaar zou willen houden; — dat het ook thans reeds zeer moeilijk is, om een genoegzaam aantal oorlogsbodems naar de verschillende oorden van den aardbodem te zenden, ter bescherming van den nederlandschen zeehandel, tot welke bescherming de Regering, bij uitbreiding van dien handel, allezins verpligt is. Tot verder betoog van de noodzakelijkheid der meerdere aanvraag van *f* 126,803 voor de active zeemagt, doet de minister opmerken, dat reeds van wege den handel bij de Regering aanvraag is gedaan tot het uitzenden van oorlogschepen naar de zuidkust van Australie; — dat die uitzending indedaad noodzakelijk voorkomt; — dat men reeds heeft getracht, door het derwaarts afzenden van twee schepen, daarin te voorzien, maar dat dit slechts een tijdelijk hulpmiddel moet worden geacht en geenszins voldoende aan hetgeen in 't algemeen door 's Rijks belang wordt gevorderd. — Op grond van dit een en ander wordt voorgesteld de sterkte der active zeemagt te brengen op 6087 hoofden, zonder daaronder de 400 in O.-Indie in dienst zijnde inlandsche zeevarenden te begrijpen.

Ten slotte heeft de minister medegedeeld, dat hij, ter verwezenlijking van een vroeger door hem te kennen gegeven voornemen, in het begin van dit jaar eene commissie van deskundigen heeft te zamen geroepen, ter voorlichting omtrent punten, betrekkelijk het zeewezen van den Staat, doch dat deze commissie hare werkzaamheden nog niet heeft ten einde gebragt.

Uit de overgelegde staten blijkt, onder anderen, dat 's Rijks zeemagt op den eersten Augustus van dit jaar 1852 bestond uit 58 bodems, te weten: 2 fregatten, eerste klasse; twee fregatten, 2de klasse; 4 kuilkorvetten; eene gladdeks korvet; 10 twee brikken, eerste klasse; twee brikken, 2de klasse;

schoonerbrikken; 6 schooners; 13 stoomschepen; 2 transportschepen; 9 gaffel-kanonneerbooten; eene roeikanonneer-boot; drie wachtschepen en een kostschip. Aan de bemanning, bepaald op 5659 hoofden, ontbraken 252 hoofden. Bij de begrooting van 1853 wordt gerekend op eene activiteit van 5717 hoofden, waarvan reeds aan boord zijn 5406, zoodat nog zullen ontbreken 310 hoofden.

In Augustus 1852 waren van 's Rijks zeemagt buiten gebruik 83 bodems, te weten: 5 linieschepen; 8 fregatten eerste en tweede klasse; twee geraseerde fregatten; 5 korvetten; 9 brikken; 3 schooner-brikken; 2 schooners; 8 stoomschepen 28 kanonneer-booten groot, en 13 kanonneer-booten klein model.

Gedurende 1853 wordt voor O. Indie gerekend op eene active magt van 2 fregatten, 2de klasse, elk bemand met 320 man; 2 korvetten, elk bemand met 180 man; eene brik, bemand met 100 man; 8 schooner-brikken, elk bemand met 50, en 2 schooners, elk bemand met 36 man; 8 stoomschepen, bemand met 40 tot 100 man, en twee wachtschepen, een te Batavia en een te Soerabaija: — te zamen bemand met 2322 koppen.

Voor de dienst in de West-Indien wordt gerekend op: eene korvet, 2 brikken, 2 schooners, een stoomschip en 2 kanonneer-booten; — gezamenlijk bemand met 490 hoofden.

Voor de binnenlandsche dienst worden bestemd: drie wachtschepen, elk bemand met 200 man; 7 kanonneer-booten, elk met 25 man, en eene instructie-brik met 50 man: te zamen 825.

Voor kruistogten en verwisseling stelt men zich voor beschikbaar te houden: 2 fregatten 1ste klasse, elk bemand met 500 man; 2 fregatten 2de klasse; 2 korvetten; eene brik; 3 stoomschepen; een schooner en een transportschip; — te zamen bemand met 2450 man.

Op den eersten Julij 1852 was het corps mariniers sterk 1440 man; waarvan aan boord 877, en aan wal 563.

In Augustus 1852 heeft men bij de nederlandsche zeemagt de volgende schepen geteld: *vijf* linieschepen, waarvan een (de *Kortenaar*) in ongunstigen toestand, en twee voorziening en herstelling zouden vorderen; *vijf* fregatten eerste klasse, waarvan *twee* in aanbouw; *elf* fregatten 2de klasse, waarvan een (de *Schelde*) zelfs niet meer geschikt voor wachtschip, en een in aanbouw; — *negen* kuil-korvetten, waarvan twee in aanbouw; *twee* gladdeks korvetten; *elf* brikken eerste klasse, waarvan twee in aanbouw; *twee* brikken tweede klasse; *dertien* schoonerbrikken, waarvan twee in aanbouw; *acht* schooners; *achttien* stoomschepen, waarvan een in aanbouw: — *vier* koloniale stoomschepen; *twee* transport schepen; *een en twintig* kanonneerbooten groot, en klein model, en *een* instructie-vaartuig (de *Urania*, welke tot kostschip dient voor Rotterdam): in 't geheel 142 bodems, waarvan 21 in aanbouw.

Voor de active zeemagt, gedurende het jaar 1852, was gerekend op een bedrag van 625 vuurmonden, waarvan 393 zwaar en 242 ligt geschut. Voor 1853 wordt gerekend op 810 vuurmonden, waarvan 448 zwaar en 362 ligt geschut; — ongerekend de houwitsers, Coehoorns-mortieren, drie-ponders, draaibassen en donderbossen, als alleen voor sloepen bestemd.

Op 's Rijks werven zijn aanwezig 2099 stukken geschut, zoo granaat en andere kanonnen, als karronnaden, en 770 affuiten. De voorraad van buskruid is van 20,028 ponden. Voortdarend op 's Rijks werven aanwezig zijn 1599 personen.

Bij voortduring worden bijzonderheden medegedeeld omtrent de verwoestingen, die de storm van verleden zaturdag in verscheidene oorden van dit land veroorzaakt heeft.

Uit Dordrecht meldt de daar uitkomende Courant het volgende:

„Zaturdag heeft alhier, op den weg naar Willemsdorp, en op verscheidene plaatsen in den omtrek van de stad, een noordwestelijke storm groote verwoesting te weeg gebragt. Eene menigte boomen zijn of uit den grond gerukt, of van takken en bladeren ontroofd. Inzonderheid heeft de storm zich binnen de stad, op de Koolhaven, doen gevoelen. Zes zware ijpenboomen zijn geheel ontworteld en vlak tegen de huizen aangekomen, zoodat gevels, daken en schoorsteenen ten eenemaal verbrijzeld zijn. Ook heeft de kade belangrijke schade geleden. Enkele boomen, ofschoon zij zijn blijven staan, werden nogtans dermate geschokt, dat de steenen uit den grond zijn opgerezen. Gelukkig heeft daarbij niemand eenig letsel bekomen."

Uit Zwolle wordt gemeld, dat de storm aldaar, tusschen 1 en 2 ure des namiddags, wel hevig geweest is, maar geene belangrijke ongelukken veroorzaakt heeft. — Te Wierden waren de kap, as en wieken van een molen afgeslagen. — De beurtman van Zwolle op Enkhuizen heeft even buiten de kribben averij gekregen, en is dien ten gevolge naar Genemuiden teruggekeerd.

Uit 's Hertogenbosch worden de volgende bijzonderheden medegedeeld: „Omstreeks 12 ure des middags kwam over deze stad eene windvlaag op, die de grootste ongelukken deed vreezen. Elk werd met schrik bevangen, en verscheidene inwoners sloten hunne vensters. In de Hinthamerstraat werd een groot stuk van den bovengevel van het huis van den heer *de Gruiter* door den wind afgeslagen. Een aantal boomen, schoorsteenen, masten van schepen, enz. werden omvergeworpen; in vele huizen de glasruiten verbrijzeld. — Te Vught moet een boom op een huis zijn neergeslagen. — De post van Eindhoven heeft over Liempte moeten rijden, omdat de straatweg, wegens de omgewaaide boomen, niet te passeren was. — De van Zalt-Bommel op 's Bosch rijdende wagen van *Godschalk* is door den wind omgeworpen, en 2 reizigers zijn daarbij gekwetst. — Van het verlies van menschenlevens in deze streken heeft men gelukkig niets vernomen."

Uit Eindhoven, Nijmegen en vele andere plaatsen, wordt geschreven, dat ook daar veel schade aan daken, boomen, enz. geleden is, maar geene menschen omgekomen zijn.

Bij de Willemstad is eene schuit, met mest geladen, vol water geslagen en met de zes personen, die zich daarop bevonden, gezonken.

— Door de onderscheidene commissien van onderwijs in ons vaderland zijn in de zomervergaderingen geëxamineerd en toegelaten: 1 onderwijzer van den 1sten rang (de heer *P. van den Burg*, onderw. in de wis- en natuurkunde aan het gymnasium te Nijmegen); 39 onderwijzers tot den 2den rang; 54 tot den 3den; 103 tot den 4den rang; 1 als huisonderwijzer. Voorts bekwamen 44 personen eene toelating als schoolhouderes.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 5 October. Den 4den dezer in Texel binnengekomen: *Pinto*, Lammers, Wilmington; *Margretha Hillechiena*, Woudstra, de stoomb. *Magnet* en *Lord John Russell*, alle 3 van Londen; *van Sittard*, Perrion, Newport; *Hoop*, Ketelaar, Newcastle; *Worthy*, Emmerson, Archangel; *Marie*, Zeylinga, Riga; *Nathalie*, Tribuin, Hamburg naar Rouaan, als bijlegger. Niets uitgezeild. Wind w. - z. z. w.

Den 3den dezer in 't Vlie binnengekomen: *Christina Christina*, Tuntelder, Newcastle. Niets uitgezeild. Gisteren nog: *Zuiderzee*, de Jong, Havana; *Randina*, Munneke, Schotland; *Hannah Christensen*, Andersen, Christina. Wind w. n. w.

Den 4den dezer in Helvoet binnengekomen: *Cassandra*, Konow, *Steven Warrow*, Schabelt, beiden van Berdianski; *Aristides*, Hoff, Odessa, de beide laatsten l. v. Brouwershaven; *Traveller*, Darnell, Cardiff; *Mary C. Fitzroy*, Landers, *Jane Jackson*, Hall, beiden van Newcastle; *Sarah*, Shepherd, Shields; en uitgezeild: de stoomb. *Adm. Ver-Huell*, Havre; *Chance*, Eisdon, Newcastle; *twee Vrienden*, Faber, Dantzig. Gisteren nog: de stoomb. *Pelican*, Liverpool; *Balmoral*, Leith. Wind w.

Den 29sten Sept. te Triest binnengekomen: *Benjamino*, Saluici, Rotterdam; *Piono Nono*, Nordlohne, Havana.

Den 22sten Sept. te Malta binnengeloopen: *Danizza*, Czar, Amsterdam naar Triest.

Den 19den Sept. te Livorno binnengekomen: *Titia*, Potjer, Amst.

AMSTERDAM, 5 October. Het schip *Christine & Jacqueline*, kapt. Dijkhuis, van Livorno komende, is 30 Sept. met geschaalde fokkemast en verlies van zeilen, te Portsmouth binnengeloopen.

Het schip *de Maas*, kapt. Lutzow, van Batavia naar Kopenhagen, is 1 dezer met schade aan het roer, te Falmouth binnengeloopen.

Gepraaid: 30 Sept., op de hoogte van de Singels, *Bernardus*, Engelsman, Buenos-Ayros naar Bremen.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

5 *October* 1852. — 4½ *ure*.

			van	tot	gebl.
NEDERL., Werkel. Schuld.	2½	pct.	63 15/16	—	—
" "	3	"	76½	9/16	—
" "	4	"	96 7/16	½	—
Amortisatie-Syndicaat	3½	"	95⅜	½	95¾
Handelmaatschappij	4½	"	—	—	—
Oost-Indische Leening	4	"	95⅞	15/16	95⅞
Aand. Holl. Spoorweg			—	—	—
Leen. " "	4½	pct.	—	—	—
Aand. Rijn-Spoorweg	4½	"	—	—	—
FRANKRIJK, Certificaten	3	"	—	—	—
"	5	"	—	—	—
RUSL., Obl. Hope & Co.	5	"	108	¼	108⅛
" " 1828/1829	5	"	106⅞	—	—
Certificat. " 1831/1833	5	"	—	—	—
" " 1840	4	"	91⅜	—	—
" bij Stieglitz	4	"	91	—	—
" " " N.	4	"	—	—	—
Inschr. in Assignatiën	6	"	—	—	—
Certific. van "	6	"	—	—	—
POLEN, Aandeel. 1835, fl. 500		f	161½	—	—
Obligatiën	4	pct.	85⅝	—	—
SPANJE, Obligatiën	1	"	23 15/16	—	—
"	3	"	—	—	—
" Binnenl.	3	"	45 13/16	⅞	—
Amortisable			6⅛	—	—
Bew. Coupon			—	—	—
OOSTENR., Oblig. bij Goll.	5	pct.	—	—	—
" " "	4	"	—	—	—
" Metalliek	5	"	78½	9/16	—
" " N.	5	"	90¾	7/16	—
" "	2½	"	40⅞	15/16	40⅞
BELGIE, Certificaten	2½	"	—	—	—
Rothschild	2½	"	52	—	—
"	4½	"	—	—	—
BRAZILIE, Geldl. 1824, £ 100	5	"	—	—	—
" " £ 200	5	"	—	—	—
PORTUGAL, Oblig. 5 pct. thans	4	"	42¼	—	
"	4	"	38⅞	39	
Binnenlandsche à 1 conto	5	"	—	—	—
PERU, Geldl. 1849, thans	5	"	—	—	—
VENEZ., Oblig. 6 pct. thans	3¼	"	42½	—	—
GRENADA, Obligatiën, £ 100	2	"	21⅞	onbep.	—
MEXICO, Oblig. 1837 £ 100	3	"	—	—	—
N.-AMERICA, Americ. Bank-Actien.			—	—	—

Amsterdam Thesaurie 5 pc. 105. Rusland cert. adm. te Hamburg 5 pc. 104¾; dito te Londen 5 pc. 108½. Oostenrijk Metall. La. B. 5 pc. 90¼. Denemarken obl. te Londen 5 pc. 104. Grenada obl. uitgest. 11½. Mexico obl. nieuwe 3 pc. 25 5/16. De 2½ pc. Met. 1851 40⅜ à 7/16.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der Societeit
Tot Nut des Obligatie-Handels.
J. BRASKAMP, Pres.

De binnenlandsche fondsen waren heden nagenoeg als gisteren; belgische iets minder vast; spaansche, portugesche en russische gezocht; oostenr. metall. iets williger en mexicaansche aangeboden.

FRANKFORT, 3 October. Eff. Soc. Metall. 5 pc. 81⅞. Spanje 3 pc. 46⅛.

ANTWERPEN, 4 October. Belgie 2½ pc. 55⅜. Spanje 1 pc. 23 9/16.

WISSELCOURS.

Amsterdam, den 5den October 1852.

Petersburg 2/m. 186. *Porto* 3/m. 41¾. *Lisbon* 3/m. 41¾. *Hamburg* 2/m. f 35¼; idem zigt f 35 7/16. *Londen* 2 m. f 11,87½; idem zigt f 11,92½; alles geld. Disconto 2 pc.

MARKTBERIGTEN.

AMSTERDAM, 5 October. Heden zijn bij partij verkocht: 129 p. b. Pools. *tarwe* f 312, cons.; en van *rogge* 119 p. Arch. f 175; 118 p. gedr. f 173; beiden in entrepôt.

ROTTERDAM, 4 October. *Tarwe*: Zeeuws., Vlaams. en Overm. bij kleinen aanvoer tot vorige prijzen opgeruimd; goede en puike jar. f 9,50 à f 10; mindere f 9 à f 9,40; n. dito, de beste partijtjes f 8,50 à f 9,50, de geringe en afwijkende f 6 à f 8,25; o. Zeeuws. f 8,50 à f 8,70; roode als voren; 164, 165, 166 p. n. Hoogl. Kleefs. f 315, f 320, 325; 162 p. jar. dito f 315; 160, 163 p. dito Kleefs. f 290, f 300; 158 p. o. dito f 285; 158 p. dito Rijn f 275; 155 p. dito hooge Rijn f 268; 162 p. n. Bovenl. f 305; 158 p. dito Kleefs. f 280. *Rogge* goed prijsh.: Overm., Zeeuws. en Vlaams. f 6,20 à f 7,20; voorts in entr.: 142 p. Arch. f 166; in cons.: 150, 152 p. Frans. f 200; 145 p. dito f 190; 148 p. Taganrog f 190; 143 p. Arch. f 172, f 175, f 176, f 177; 141 dito f 172, en te Schiedam: 145 p. Libau f 198; 144 p. Cours. f 197. *Gerst*: Zeeuws., Vlaams. en Overm. winter f 4,90 à f 5,30; dito zomer f 4,80 à f 5; voorts 130 p. Pernau te Schiedam f 194. *Haver*: Zeeuws. en Inl. korte f 2,90 à f 3,25; dito lange f 1,90 à f 2,60. *Boekweit*, op 140 p.: n. Noord-Brab. van f 190 tot f 208, naar kwaliteit; dito Rijn f 210; jar. Groot-Brab. f 212; dito Oostvr. veen f 180; Frans. f 163, f 165, f 168, f 170. *Erwten*: Zeeuws. groene, 25 cents lager, f 7,50 à f 8,75; groote dito f 8,50 à f 9,50; dito witte f 7,25 à f 8; Geld. graauwe f 10,50 à f 12. *Boonen*: Zeeuws. en Walch. witte f 9,50 à f 11,50; dito bruine f 10 à f 12,50; dito paardenboonen f 5,40 à f 5,70. *Koolzaad*: Zeeuwsch £ 48 — 49 — 50; Flakk. van £ 44 tot £ 47.

⁂ VERGADERING van het Departement Haarlem, der Nederl. Maatschappij, ter bevordering van Nijverheid, op Vrijdag den 8sten October 1852, 's avonds 7½ ure.

⁂ Getrouwd:

S. HOUTSMA,
Weduwenaar van *R. E. Smith*, en
E. M. HOPPESTEYN.

HARLINGEN, 1 October 1852.
Eenige kennisgeving.

⁂ Heden beviel voorspoedig van een ZOON, *J. A. L. VAN BERGEN*, geliefde Echtgenoote van
Mr. J. S. G. KONING.

WEDDE, den 2den October 1852.

⁂ Mijne geliefde Echtgenoote, *A. VAN FOREEST*, beviel heden morgen voorspoedig van eene welgeschapen DOCHTER.
NICOLAAS BEETS.

HEEMSTEDE, 2 October 1852.
Eenige kennisgeving.

⁂ Mijne geliefde Echtgenoot *C. C. VAN DER FEEN*, beviel heden van een' dooden ZOON.
C. J. BRUTEL DE LA RIVIÈRE.

GROOTEBROEK, den 3den October 1852.
Eenige kennisgeving.

⁂ Heden is ontijdig bevallen van een *dood* KIND, Vrouwe *F. DE MEYIER*, — *VITRINGA COULON*.
'sGRAVENHAGE, 3 October 1852.
Eenige kennisgeving.

⁂ Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER *H. G POLKYN*, geb. *TEN CATE*.
HAARLEM, 3 October 1852.

⁂ Heden beviel zeer voorspoedig van een welgeschapen ZOON *G. A. H. DU BON BROOKS*, geliefde Echtgenoote van A. J. SWAVING.
VIANEN, 4 October 1852.

⁂ Diep betreurd door hare Broeders en Zusters, overleed te *Middelburg*, na een langdurig lijden, Mejufvrouw HENRIETTA ISABELLA VAN DER TEEN, in den ouderdom van 37 jaren.
MIDDELBURG, 30 September 1852.

⁂ Heden overleed in den ouderdom van 31 jaren, DANIEL ARNOLDUS BUCHLER, hartelijk geliefde Echtgenoot van
D. J. RIETVELD
Wed. *D. A. Buchler*.

AMSTERDAM,
1 October 1852.
Eenige kennisgeving.

⁂ Heden overleed tot mijne bittere droefheid, mijne geliefde Echtgenoote, A. A. H. HELLEMONS, geboren LUNENBURG, diep betreurd door hare Ouders, Familiën en verdere betrekkingen.
ROTTERDAM, 2 October 1852.

⁂ Heden overleed de jongste onzer Lievelingen, CHRISTIAAN MARIUS, in den leeftijd van bijna drie maanden.
J. J. CAMBIER,
A. H. CAMBIER, — SLICHTENBREE

Huize BUITENLUST, bij *Vianen*, 3 October 1852.

⁂ De Heeren HOPE & Co., KETWICH & VOOMBERGH en Wed. W. BORSKI, adverteren dat de gestempelde Coupons à 4½ pCts. der **Fransche Certificaten**, van hunne Administratie, verschenen 22 September 1852, van heden af, zullen betaald worden ten Kantore van de *Associatie-Cassa*, met f 10,45. Waarvan zijn afgetrokken de Conversie-Kosten te Parijs.

Alsmede dat, ingevolge Art. 7 van het uitgegeven Berigt in dato 30 Junij 1824, de betalingen op de onderscheidene Buitenlandsche plaatsen zijn bepaald als volgt:

te Londen, met £ — 17. 4.	te Hamburg, m. Bo Mk. 11 11.
te Frankf. a/M. m. 24 v. f 10,30.	te Berlijn met Ds. 5. 29.

Amsterdam, 2 *October* 1852.

⁂ C. M. P. TEN SANDE en JAN JARMAN, Directeuren der Brand-Maatschappij te Amsterdam, adverteren dat zij met goedvinden van de Wel Edele Heeren Commissarissen, ten Kantore van gemelde Maatschappij, op de Keizersgracht bij de Leliegracht No. 2916, zullen vaceren tot het volgende:

1° Op Zaturdag den 16den October dezes jaars en vervolgens des Woensdags en Zaturdags van 10 tot 1 ure, tot het betalen van 5 PCT. UITDEELING over het 62ste afgeloopene jaar, tegen intrekking van de geteekende Kwitantien, en

2° Op Woensdag den 5den Januarij 1853 en vervolgens des Woensdags en Zaturdags, mede des voormiddags van 10 tot 1 ure, tot het betalen van 10 PCT. BUITENGEWONE UITDEELING, tegen intrekking van de daartoe dienende kwitantien, mede door de Eigenaren geteekend.

⁂ Ouders of Voogden, die hun ZOON of PUPIL, niet beneden de zestien jaren oud, willen zien bekwamen in het Graanmalen of Pellen, doet zich eene goede gelegenheid op; ook wil men zich gaarne met de Opvoeding belasten, tegen genot van een matig Kostgeld. Adres, Brieven *franco*, Letter A., aan de Boekhandelaren SCHREUDER en VAN BAAK, te Leyden.

⁂ H. BROEDELET, Onderwijzer te Maarssen, vraagt zoo spoedig mogelijk, een' ONDERMEESTER, van den 2en of 3en Rang, en in staat om de Kerkedienst waar te nemen. Brieven *franco*, doch liefst in *persoon*.

⁂ H. VAN DEN BERG, Openbaar Onderwijzer te Naaldwijk, vraagt met p°. Dec. e. k., een ONDERMEESTER, van den derden Rang, tevens geschikt voor het Zang-onderrigt. Brieven *franco*.

⁂ Aan de bijzondere School der 1e klasse te Rotterdam in den Oppert, Wijk 6, No. 186, worden tegen 1°. Januarij 1853 verlangd: TWEE HULP ONDERWIJZERS, van den 3den of 4den Rang. Men adressere zich in *persoon* of met *gefrankeerde* Brieven aan den Heer A. MEIJER, Hoofd-Onderwijzer dier School.

⁂ Aan eene School voor Kinderen uit den Beschaafden Stand, worden zoo spoedig mogelijk gevraagd: een EERSTE SECONDANT, P. G., van den 2den of 3den Rang, met toelating voor het Fransch, en een DERDE SECONDANT van den 4den Rang. Beide moeten de Fransche Taal vaardig kunnen spreken. Behalve de gewone verpleging, geniet men een aan bekwaamheden geëvenredigd Salaris. Adres *franco*, onder Letter B., bij den Boekhandelaar P. ENGELS, te Leyden.

⁂ Met 1°. November aanstaande, vraagt men in een Apotheek te Utrecht: Een BEDIENDE, bij voorkeur geëxamineerd, van de P. G. Brieven *franco*, La. P, of liefst in *persoon*, adres, de Boekhandelaars VAN PADDENBURG & Co., te Utrecht.

⁂ Sollicitanten naar eene VELDWACHTERS-POST binnen de Gemeente Steenderen (Gelderland), waaraan (behalve Kleeding) is verbonden eene jaarwedde van f 130, worden bij deze opgeroepen, om zich in *persoon* met hunne geboorte-attesten en bewijzen van goed gedrag, te vervoegen bij den Burgemeester van voornoemde Gemeente, vóór den 1sten November aanstaande, in de voormiddagen van Maandag, Woensdag en Vrijdag van iedere week.

De Sollicitanten moeten zijn, tusschen de 25 en 35 jaren oud, liefst Ongehuwden of Gehuwden, zonder Kinderen, die eenig pensioen of ander inkomen genieten.

*** Men verlangd op een Dorp in Zuid-Holland, bij voorkeur een bij de Kavalerie gediend hebbende, ongehuwd geschikt PERSOON, die genegen is en de vereischte kunde bezit om twee Paarden op te passen, en er mede te Rijden, het Tuinwerk en eenig Huiswerk kan verrigten. Adres met *franco* Brieven, onder Letter H., bij J. H. KNOOP, Donkere Sparen te Haarlem.

*** Men verlangd bij fatsoenlijke protestantsche Lieden: Een **JONGETJE** te plaatsen, van ongeveer 3 jaren oud. Men adresseren zich met *franco* Brieven en onder naauwkeurige opgave van Conditiën, onder Lett. C., aan J. H. KNOOP, Donkere Sparen te Haarlem.

*** Als GRUTTERS-KNECHT, wenscht zich gaarne met November e. k. geplaatst, *iemand* van de P. G., der zaken kundig, reeds verscheidene jaren bij het vak werkzaam. Adres *franco* Brieven, Lett. S., Postk. te Elburg.

*** In een Gezin te Utrecht, verlangt men tegen half November of 1° December: Eene GOUVERNANTE van de Herv. Godsd., Nederlandsche van geboorte, die lust en geschiktheid heeft om het Onderwijs en de Opvoeding in Christelijken zin op zich te nemen, van jeugdige Kinderen, waarvan de oudste Jongens.

Met *vrachtvrije* Brieven zich te adresseren, aan de Heeren KEMINK & ZOON, Boekh. te Utrecht, onder de Letters X. Y. Z.

*** Men verlangt met November aanstaande, tegen een matig Salaris: Eene JUFVROUW, van de Protestantsche Godsdienst, tusschen 20 en 30 jaren, om aan een Kind onderrigt te geven in het Lezen en Schrijven, alsmede in de Hollandsche en Fransche Talen, en die dezelve vlug spreekt en verder om in huishoudelijke zaken behulpzaam te zijn.

Brieven *franco*, onder Letter H., bij den Boekhandelaar C. A. VIEWEG, te Nijmegen.

*** Op een Dorp nabij Rotterdam wordt tegen November gevraagd, in een klein Huisgezin zonder Kinderen: Eene HUISHOUDSTER of BOVENMEID van de P. G. en middelbaren leeftijd, tevens bekwaam om het opzigt over eene melkerij waar te nemen. Adres *franco*, onder Letter L., bij de Boekhandelaars GEBROEDERS HENDRIKSEN, aan de Zoetebrug te Rotterdam.

*** Tot hulp in eene fatsoenlijke Burgerhuishouding, vraagt men tegen November aanstaande op een Dorp in Zuid-Holland, een knap, vlug BURGER MEISJE, van 18 of 20 jaren, goed van humeur, gezond en sterk van gestel, Hervormde Godsdienst en bekwaam voor de drooge Wasch. Adres bij den Boekhandelaar P. LOS Gz., te Dordrecht, onder de Letters A. Z. Brieven *franco*.

*** Een Weduwnaar met een Zoon, verlangt met November, een zindelijke DIENSTMEID, van de P. G., 40 à 45 jaren oud, in staat eene Burgerpot te koken, en verder alle huisselijk werk waartenemen. Brieven *franco*, onder Letter T., bij den Boekhandelaar C. C. VAN DER HOEK, te Leyden.

*** **KEUKENMEID GEVRAAGD.**

Op eene Buitenplaats tusschen Utrecht en Amsterdam wordt tegen November gevraagd: Eene KEUKENMEID, van de Prot. Godsdienst; liefst tusschen de 30 en 40 jaren oud, en gewoon om buiten te wonen. Adres *franco*, met opgave waar informatien te bekomen, onder de Letters B. M., bij den Boekhandelaar H. W. MOOY, Heerengracht bij de Leliegracht, te Amsterdam.

*** Er wordt gevraagd: Eene bekwame KEUKENMEID, tegen de maand November, tot eene jaarlijksche Huur van **zeventig** Guldens. Adres *franco*, onder Lett. L., aan den Boekhandelaar T. PIEREN Jz., te Dordrecht.

Men verlangt zoo spoedig mogelijk eene *gezonde* MIN, niet te oud Kraams. Adres onder Letter Y, aan het Postkantoor te Purmerende.

*** *On demande à la Haye au 1 Novembre prochain une BONNE Suisse, ou Française, de la réligion protestante, pour soigner de jeunes enfants et munie de bons témoignages. s'Adresser par lettres affranchies, sous l'initiale M., chez les Libraires VAN HOOGSTRATEN et FILS, à la Haye.*

*** *Un JEUNE HOMME, du culte protest., muni de bons certificats, à même d'enseigner les langues fr., holl. et allem., désire être replacé comme GOUVERNEUR ou comme SECONDANT. Pour de plus amples informations on s'adresse, des lettres affranchies, sous l'initiale D., au Libraire J. W. SWAAN, à Arnhem.*

BORSTAANDOENINGEN.

Verkoudheden, Zinkens, Heeschheid, Kinkhoest enz.

Uit de onderzoekingen, die door de Geneesheeren der Parijsche Hospitalen gedaan zijn, blijkt, dat de **Siroop en Borstkoekjes** der **Arabische Nafé**, van G. DELANGRENIER, te Parijs, de beste Borstmiddelen zijn om bovengenoemde *Aandoeningen* te bestrijden. Deze middelen maken eene uitzondering op andere bereidingen voor den Borst, doordien zij noch *Opium* noch *Zuren* bevatten.

MAAGPIJNEN.

Maagontsteking, Ontsteking van Maag en Ingewanden, Overprikkeling.

De lijders aan Maagpijnen en geprikkelde Ingewanden zullen, in den door *Delangrenier* bereiden *Racahout*, eene voor de Maag geschikte Spijs vinden: door deszelfs *voedende* en opwekkende eigenschappen is dezelve bijzonder geschikt voor *Vrouwen*, *Minnen* en *Kinderen*: deze zelfstandigheid beward de Kinderen voor *Engelsche Ziekte* en andere, aan dien leeftijd eigene ongesteldheden.

Deze bereidingen zijn de *eenigen*, die door de Geneeskundige *Academie* en *Faculteit* van Parijs goedgekeurd zijn.

Ten einde zich voor de Belgische namaak te behoeden, en overtuigd te zijn dat dezelve uit de Fabriek van den Heer *Delangrenier*, *te Parijs*, afkomstig zijn, moet men zich aan het *Hoofd-Depôt* voor Holland, bij den Heer *F. E. van Santen Kolff*, te Rotterdam, of de volgende Heeren Depôt-Houders aanmelden, alwaar deze bereidingen *alléén* in Flesschen of Doosjes afgeleverd moeten worden, die met het *Cachet* van den Heer *Delangrenier* verzegeld zijn.

H. van Kerckhoff, Verkoophuis, te Amsterdam, en de Wed. *A. P. Milius*, te Utrecht.

*** TE KOOP: Een buitengewoon zware **OS**, op *Duinendaal*, onder Bloemendaal.

*** Op den 11den October 1852, des middags om 12 ure, zal de Hoofd-Administratie van het 3de Regiment Dragonders, publiek doen verkoopen: negen en twintig stuks **REFORME PAARDEN**, die een uur voor den verkoop aan de Kavalerie Kazerne ter bezigting gesteld zullen worden.

Namens de Hoofd-Adm.
Haarlem, De Kapt. Kwartierm[r].
4 *October* 1852. PRAGER.

*** **BELANGRIJKE VERKOOPING.**

Op Maandag den 18den October en volgende dagen, zal door en ten huize van den Boekverkooper W. P. VAN STOCKUM te 's Gravenhage, worden verkocht: *het eerste gedeelte* eener aanzienlijke verzameling BOEKEN in verschillende vakken van wetenschap en kunst, meerendeels nagelaten door de Wel Edel Gestr. Heeren Mr. P. G. VAN GHERT, oud Referendaris bij den Raad van State, en W. H. LANS in leven Inspecteur der Cultures in de Ned. West-Indische Bezitt., bevattende de belangrijkste Werken over *Godgeleerdheid*, *Geschiedenis*, *Natuurlijke Historie*, *Landbouw*, *Wis- Zeevaart- en Krijgskunde*, *Genees- Heel- en Scheikunde*; voorts eenige ZEE- en LANDKAARTEN en eene uitmuntende verzameling PRENTWERKEN, GEILLUSTREERDE UITGAVEN van werken der meest gezochte Schrijvers, KUNST en HISTORIE PRENTEN, eenige PENNINGEN en andere Voorwerpen. De CATALOGUS is op *franco* aanvraag verkrijgbaar.

*** **VERKOOPING VAN SCHIETWILGEN.**

De Notaris N. J. M. F. VAN EVERDINGEN, te Buren, Arrondissement Tiel, zal namens den Heer G. VAN BOLDRIK, op Donderdag den 21sten October 1852, des voormiddags 9 ure, ten Huize van *A. van Odijk*, te Rijswijk, verkoopen:

Ongeveer 300 Stuks buitengewoon zware en gave SCHIETWILGEN BOOMEN, staande bij het Huis des Verkoopers, genaamd *Dijkhof*, aan den Rijndijk onder Rijswijk, Gemeente Maurik, in de Neder-Betuwe. De Boomen kunnen door de onmiddelijke nabijheid van den Rijn, zeer gemakkelijk vervoerd worden.

*** PUBLIEKE VERKOOPING van eene kapitale en welgelegen BURGERHUIZINGE, waarin de *Winkeliers-Affaire* sints onheugelijke tijden met succes is uitgeoefend, gemerkt W. 10, N°. 235, benevens SCHUUR, TUIN en ERVE, alsmede een BOOMGAARD aan den Vorendijk, waarop het Brandspuithuisje tegen *f* 1,50 's jaars is geplaatst, zamen groot 27 Roeden, 97 Ellen, staande en gelegen te Noorden, Gemeente Nieuwkoop, en bij het Kadaster bekend onder Sectie B., N°. 909, 910, 2190, 2191 en 2192. Informatiën te bekomen ten Kantore van den Notaris J. A. SWILLENS, te Nieuwkoop, ten wiens overstaan deze verkooping zal geschieden op Donderdag den 28sten October 1852, des voormiddags 11 uur precies, ten Huize en Herberge van *Willem de Wit*, Kastelein te Noorden voornoemd.

*** **LANDVERHURING.**

Op nader te bepalen dag zal verhuurd worden, de MIJDRECHTSCHE DROOGMAKERIJ, groot 900 Bunders, bestaande in Bouw-, Wei- en Hooiland.

Nadere informatie te bekomen, bij den Heer A. MIJNLIEFF, te Nieuwerkerk a/d IJssel en bij de Heeren JAN en W. M. VAN HAAFTEN, te Sliedrecht en bij den Logementhouder BEUMER, te Uithoorn.

LEESINRIGTING VAN A. C. KRUSEMAN.

Bij den naderenden **Winter** brengt de ondergeteekende, zijne LEESINRIGTING voor *Hollandsche*, *Fransche*, *Engelsche* en *Hoogduitsche* Werken van Smaak in de herinnering zijner Stadgenooten. In het begin dezes jaars heeft hij zijnen **Catalogus**, thans meer dan 6000 Boekdeelen bevattende, verzonden. Voortdurend worden er alle nieuw uitkomende, daarvoor geschikte Boeken in opgenomen. A. C. KRUSEMAN.

*** VOOR

LEESGEZELSCHAPPEN, VOLKS-BIBLIOTHEKEN EN LIEFHEBBERS VAN DEGELIJKE ROMANTISCHE LECTUUR, VOOR MINDER DAN DEN HALVEN PRIJS.

I. **G. P. R. JAMES**, Richard van Woodville of de Slag van Agincourt, 3 dln. voor *f* 3,50 in plaats van *f* 7,80.
II. **BERTHOLD AUERBACH**, Verhalen uit het Dorpsleven in het Schwarzwald, vertaald door C. M. MENSING, 2 dln., voor *f* 2,50 in plaats van *f* 5,60.
III. **Mrs. HALL**, Hugh. Dalton, de Vrijbuiter, onder Cromwell's Regering, 2 dln., voor *f* 3 in plaats van *f* 6,90.
IV. **F. GERSTÄCKER**, De Geheimen van den Missisippi, een Amerikaansche Roman, 2 dln., voor *f* 3 in plaats van *f* 6,90.
V. **FREDERIKA BREMER**, Broeders en Zusters, vertaald door J. J. A. GOEVERNEUR, 2 dln., voor *f* 3 in plaats van *f* 6,25.
VI. **ERNESTINE VAN BEIJEREN**, Levensstormen *f* 3,70.

Al deze Werken zijn in groot octavo en van den laatsten tijd en ieder deel met een afzonderlijk Vignet versierd; die de twaalf Boekdeelen bij elkander neemt, bekomt dezelve voor *f* 12 in plaats van *f* 37,15. Over de uitvoering zal het genoeg zijn te zeggen, dat de uitgave in der tijd bezorgd is door den Heer A. C. KRUSEMAN, te Haarlem, uit wiens fonds dezelve door mijn zijn aangekocht.

Slechts 41 Stellen van 12 Deelen kunnen worden afgeleverd; N°. VI is om de reden niet afzonderlijk verkrijgbaar, zelfs niet tegen den vollen prijs. De aflevering geschiedt zoo als altijd van alles wat goed en goedkoop is, op *franco* aanvrage en à contant door J. H. VAN DER BEEK, Voorburgwal, bij de Pijlsteeg, N°. 204, te Amsterdam.

☞ Alwaar UIT DE HAND TE KOOP is: I. Een Exempl. LEESKABINET, van af het begin 1834 tot en met 1850, 17 Jaargangen gebonden in 34 halve banden met fraaije Platen voor *f* 50, de gewone prijs is *f* 178,50 buiten de banden. II. Een net gebonden Exempl. der beste Werken van AUGUST LAFONTAINE, 52 Deelen, waarvan op *franco* aanvrage een lijst te bekomen is, voor *f* 35. III. Een Exempl. KEUR VAN NUTTIGE EN AANGENAME MENGELINGEN van af het begin 1818 tot en met 1847, 30 Deelen, voor *f* 25, de gewone prijs is *f* 106,50.

*** Op heden verschijnt bij S. E. VAN NOOTEN, te Schoonhoven:

RAAD VAN EENEN VADER AAN ZIJNEN ZOON, BIJ DIENS Vertrek naar de Hoogeschool.

DOOR

A. FRANKEN,

Predikant te Utrecht.

Tweede Druk. Prijs 25 Cent.

De October-Aflevering van het CHRISTELIJK ALBUM.

WOORDEN VAN STICHTING IN ONZE HUISKAMERS, ter opleiding tot een godsdienstig leven

bevat: De gevangenis, door *A. A. Stuart.* — Het wachten op den Heer, door *E. Moll.* — Maria's onderwerping aan God, door *L.*

Elke maandelijksche Aflevering kost bij abonnement **25 Cents.**

*** H. A. M. ROELANTS, te Schiedam en W. C. DE VLETTER, te Rotterdam, hebben uitgegeven:

KINDER-ZANGBOEK.

VERZAMELING VAN

TWEE- EN MEERSTEMMIGE KINDERLIEDEREN.

Dit Zangboek, dat door Neêrlands voornaamste Toonkunstenaars en Dichters is zamengesteld, bevat ongeveer 50 Zangstukjes, en is alom verkrijgbaar gesteld. De prijs is **compleet** ingenaaid *f* 1,20, terwijl ook de **zeven** Stukjes, ieder afzonderlijk à *f* 0,15 verkrijgbaar zijn.

De October-Aflevering van het ALBUM DER NATUUR.

Ter verspreiding van Natuurkennis onder beschaafde Lezers van allerlei Stand.

Bevat:

MESMERISME,

DOOR

Dr. D. LUBACH.

Op de menigvuldige aanvragen naar afzonderlijke nummers van dit Werk diene het bepaalde berigt, dat geene enkele nummers verkrijgbaar zijn.

De volgende Aflevering zal bevatten:

Iets over Vischfokkerij, door Prof. P. HARTING.

De Voedselplanten van den Mensch, door Prof. F. A. W. MIQUEL.

Elke Maandelijksche Aflevering kost 30 Cents.

*** Bij P. ENGELS verschijnt eerdaags:

ANTWOORD AAN Mr. I. DA COSTA,

DOOR

J. H. SCHOLTEN,

Hoogleeraar te Leijden.

DE OCTOBER-AFLEVERING VAN AGLAJA.

MAANDBOEKJE VOOR DAMES HANDWERKEN.

Bevat: HAAKWERK. Beursje à la mandarin. — Lampendopje. — Sprei, Eerste streep. — **VETERBANDWERK.** Pantoffels met veterband te beleggen. — Randen voor deze. — Randen in *crochet Carré.* — Kleedje over een Theeblad, in *guipure a la reine.* — Rand voor een Zakdoek in *feston point de rose* en *broderie anglaise.* — Randen in *broderie anglaise* en *point de rose.* Jeannette in plumetis. — Letters in *broderie anglaise.* — **MODES** en **MODEPLAAT**, benevens **PATROON VOOR MODES**, bevattende: *Toilet voor eene pop.* — *Dames-Toilet.* — *TALMA met kap.* — *TALMA met ronde kap en volant.*

ELKE MAANDELIJKSCHE AFLEVERING KOST BIJ ABONNEMENT 25 CENTS.

Te Haarlem bij JOH. ENSCHEDE EN ZONEN.